

РЕШЕНИЕ

№ 1816

гр. София, 19.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 23.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **8904** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 121 и чл. 124 от Закона за държавния служител /ЗДСл/.

Образувано е по жалба на М. В. П., ЕГН [ЕГН], чрез адв. В. от САК, срещу заповед № 150/05.07.2023 г., издадена от председателя на Комисията за защита на потребителите, с която е прекратено служебното й правоотношение на основание чл. 106, ал. 1, т. 5 във вр. с чл. 108 от ЗДСл.

В жалбата се излагат доводи за неправилност на процесната заповед, като постановена в нарушение на чл.146, т.3 и т.4 от АПК – издадена при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в противоречие с материалния закон. Посочено е, че в нарушение на административнопроизводствените правила, в издадената заповед фигурират две дати, а именно – датата, на която е издадена и датата, на която същата влиза в сила. Цитиран е чл.335, ал.2 от Кодекса на труда /КТ/, съгласно който служебното правоотношение се прекратява след изтичане на срока за предизвестие. В тази връзка се сочи, че видно от датата на влизане в сила на заповедта, същата е издадена при неспазен срок на предизвестieto, както и че в обжалвания акт не фигурира дължимото обезщетение при прекратяване на служебното правоотношение в хипотезата на неспазен срок на предизвестieto. На следващо място се сочи, че към датата на връчване на заповедта - 30.08.2023 г., жалбоподателката е била в отпуск, поради временна неработоспособност. В тази връзка действията на административния орган са незаконосъобразни, тъй като

следвало същите да бъдат съобразени по аналогия с чл. 333, ал. 1, т. 4 от КТ, в какъвто смисъл са решение на СЕС от 09 март 2017 г. по дело С-406/15 г. и решение №10238/14.11.2022 г. по адм. дело № 5081/2022 г., V отд. по описа на ВАС. На последно място е посочено, че оспорената заповед е нищожна, като издадена при липса на компетентност. Искане се от съда отмяна на заповедта. Претендира разноски.

В съдебно заседание жалбоподателката, чрез процесуалния си представител адв. Й., поддържа че заповедта е издадена в нарушение на административнопроизводствените правила. Счита, че обжалваният акт е немотивиран, тъй като административният орган не е коментирал дали жалбоподателката е придобила право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, дали е навършила пенсионна възраст. В тази връзка сочи, че АО единствено е посочил с цифри правното основание. На следващо място счита, че при издаване на заповедта не са събрани всички относими доказателства. Претендира разноски по представен списък.

Ответникът – Комисията за защита на потребителите, чрез юрк. П., моли съдът да постанови решение, с което да потвърди процесната заповед като правилна и законосъобразна. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Административен съд София-град, Първо отделение, 6-ти състав след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със заповед № 237 ЛС от 31.03.2009 г. на председателя на Комисията за защита на потребителите /л.121/, жалбоподателката М. В. П. е била назначена за държавен служител на длъжност „старши инспектор“, с ранг IV младши в Регионална дирекция за областите С., Софийска, К., П. и Б., в [населено място] към Главна дирекция „Контрол на пазара“, считано от 01.04.2009 г.

Със заповед № 743 ЛС от 23.07.2012 г. на председателя на КЗП /л.90/, на М. В. П. е определен ранг III младши, считано от 01.07.2012 г.

Със заповед № 1053 ЛС от 21.09.2012 г. на председателя на КЗП/л.86/, на осн. чл.82, ал.3 от ЗДСл, вр. с чл.29, ал.1 и чл.31, ал.4 от Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация и утвърдено длъжностно разписание на КЗП в сила от 14.09.2012 г., е наредено М. В. П. на длъжност „старши инспектор“ с ранг III младши в Регионална дирекция за областите С., Софийска, К., П. и Б., в [населено място], да изпълнява длъжността „главен инспектор“ с ранг III младши в същата дирекция.

Със заповед № 301 ЛС от 26.03.2014 г. на председателя на КЗП /л.77/, на М. В. П., на длъжност „главен инспектор“ в Регионална дирекция за областите С., Софийска, К., П. и Б., в [населено място] е определен ранг II младши.

Със заповед № 205 ЛС от 14.03.2016 г. на председателя на КЗП /л.64/, на М. В. П., на длъжност „главен инспектор“ в Регионална дирекция за областите С., Софийска, К., П. и Б., в [населено място] е определен ранг I младши.

С предизвестие, изх. № Ц-03-5202/23.05.2023 г., изготвено от председателя на КЗП /л.23/, М. В. П. на длъжност „главен инспектор“ в Регионална дирекция със седалище в [населено място] към Главна дирекция „Контрол на пазара“ при КЗП, е уведомена, на основание чл.106, ал.1 от ЗДСл, че служебното ѝ правоотношение ще бъде прекратено на осн. чл.106, ал.1, т.5 от ЗДСл, поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Посочено е, че срокът на предизвестията започва да тече от деня, следващ датата на получаването му. Видно от представеното по делото копие,

предизвестие е връчено на жалбоподателката на 05.06.2023 г. при отказ, след запознаване със съдържанието му.

Със заповед № 150 от 05.07.2023 г. на председателя на Комисията за защита на потребителите /л.15/, е прекратено служебното правоотношение на М. В. П. на длъжност „главен инспектор“ в Регионална дирекция за областите С., Софийска, К., П. и Б., в [населено място], към Главна дирекция „Контрол на пазара“, с ранг IV старшия считано от 06.07.2023 г.. Като правно основание за издаването на заповедта са посочени разпоредбите на чл. 106, ал. 1, т. 5 от ЗДСл във връзка с чл. 108 от ЗДСл, Със същата заповед е наредено да се изплатят обезщетения за неизползван платен отпуск по чл. 61 от ЗДСл и обезщетение по чл. 106, ал. 3, вр. с чл.103, ал.1, т.1 от ЗДСл за 18 прослужени години от служителя за 50 на сто от месечната му основна заплата, определена към момента на прекратяване на служебното му правоотношение, за всяка прослужена година като държавен служител, но не повече от 10. Видно от отбелязването върху заповедта, същата е връчена на жалбоподателката на 30.08.2023 г.

По делото е представена цялата преписка по издаване на оспорената заповед, включително заповеди за назначаване и преназначаване и длъжностни характеристики за заемани от оспорващата длъжности.

При така установените факти, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима - подадена е на 11.09.2023 г., в рамките на 14-дневния срок от датата на връчването на заповедта – 30.08.2023 г., съгласно чл.149, ал.1 АПК, срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт, от надлежна страна – адресат на оспорената заповед, с правен интерес от оспорването.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

При прегледа на основанията за незаконосъобразност по чл.146 от АПК и възраженията на жалбоподателя съдът намери следното:

Не е налице липса на компетентност при издаване на заповедта. Действително, същата е издадена не от титуляра на длъжността председател на КЗП С. А., а от А. Д.. Видно от представената от ответника по указание на съда Заповед № 662 от 30.06.2023 г. на председателя на КЗП, вписана като основание към подписа, А. Д. е определен да изпълнява функциите на председателя на КЗП в периода от 03.07.2023 г. до 07.07.2023 г. /л.150/. Касае се за заместване, което се извършва в случаите, когато лицето, титуляр на правомощия, е в обективна невъзможност да ги изпълнява, за каквато са представени доказателства, а именно заповед № 1286/30.06.2023 г. за ползване а платен годишен отпуск /л.151/. В тези случаи, предвид необходимостта от непрекъснато функциониране на административния орган, по силата на изрична писмена заповед, отсъстващият титуляр нарежда заместването му от друго, подчинено нему лице. За определения период заместващият изпълнява правомощията на замествания в пълен обем, като върши това от името на замествания орган /В този см. ТР № 4 от 22.04.2004 г. по тълк. д. ТР - 4/2002 г. на ВАС/. В случая не се касае за делегиране на правомощия, при което горестоящ административен орган предоставя част от правомощията си на някой от подчинените му органи. Ето защо, при заместването, за разлика от делегирането, не се налага специално овластяване от органа, в чиято компетентност поначало е решаването на съответния проблем - в частност да прекратява служебни правоотношения с държавни служители. По тези съображения счита за неоснователни възраженията на жалбоподателката по отношение компетентността на издателя на процесната заповед.

По второто възражение на жалбоподателката, че заповедта е издадена при неспазен срок на предизвестие, както и че в обжалвания акт не фигурира дължимото обезщетение при прекратяване на служебното правоотношение в хипотезата на неспазен срок на предизвестие, съдът счита следното:

Съгласно чл.106, ал.1, т.5 от ЗДСл, органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение с едномесечно предизвестие при придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Видно от представеното по делото предизвестие, изх. № Ц-03-5202/23.05.2023 г., жалбоподателката е уведомена, че служебното ѝ правоотношение ще бъде прекратено на осн. чл.106, ал.1, т.5 от ЗДСл, поради придобито право на пенсия и осигурителен стаж и възраст. В същото е посочено, че срокът на предизвестие започва да тече от деня, следващ датата на получаването му. По делото е установено от направеното върху предизвестие отбелязване, че предизвестие е връчено на жалбоподателката на 05.06.2023 г. при отказ, след запознаване със съдържанието му. Следователно едномесечният (30 дневен) срок е започнал да тече от 06.06.2023 г. - денят, следващ датата на получаването му и е изтекъл на 05.07.2023 г. Датата на влизане в сила на процесната заповед е 06.07.2023 г., следователно административният орган е спазил срока на предизвестие по чл.106, ал.1 от ЗДСл и не стои въпросът за посочване на обезщетение за неспазен срок, поради което възражението на жалбоподателката по този въпрос се явява неоснователно.

Неоснователно е и направеното възражение в жалбата, че в случая е приложима разпоредбата на чл. 333, ал. 1, т. 4 от Кодекса на труда, тъй като правоотношението на държавния служител е по ЗДСл, който е специален и не може да се тълкува разширително. Нормите, касаещи служебните правоотношения са строго императивни и това произтича от характера на държавната служба, да обслужва интересите на държавата и гражданите. ЗДСл съдържа детайлна уредба на условията и реда за възникване и прекратяване на служебното правоотношение с лицата, изпълняващи държавна служба. Особената закрила, съгласно чл. 333, ал. 1 КТ, може да намери приложение спрямо държавните служители преди прекратяване на правоотношението им в хипотезата на съкращаване на длъжността. В случая обаче, прекратяването на служебното правоотношение е в резултат на придобито право на пенсия поради осигурителен стаж и възраст. Предвид съществените отлики между трудовите и служебните правоотношения, които са подчинени на различен правен режим, регламентираната в чл. 333, ал.1, т.4, вр. ал.7 от КТ закрила при уволнение на работник или служител, не може да бъде прилагана по отношение на служебните правоотношения по реда на ЗДСл, особено при придобито право на пенсия, послужило като основание за издадената заповед. В последния закон е предвидено единствено закрила при прекратяване на служебното правоотношение в случаите по чл. 107б от закона, неотнормено към жалбоподателката. Позоваването на въведената с КТ закрила не отчита съществените отлики между трудовите и служебните правоотношения, подчинени на различен правен режим, независимо от сходния предмет - прехвърляне на работна сила срещу заплащане, поради което и аналогията в този случай е недопустима. Отсъствието на идентична норма в ЗДСл не означава непълнота на правната уредба, даваща възможност да се правоприлага по аналогия, а сочи на неприменимост на подобна закрила. Фактът, че към момента на издаването на процесната заповед държавният служител се е намирал в разрешен законоустановен отпуск, е ирелевантен за спора относно законосъобразността ѝ. В предоставената

оперативна самостоятелност на органа по назначаване по приложението на чл. 106, ал. 1, т. 5 от ЗДСл, органът е преценил да се ползва от предложението за прекратяване на служебното правоотношение. За пълнота, цитираните в жалбата решение на СЕС от 09 март 2017 г. по дело С-406/15 г. и решение №10238/14.11.2022 г. по адм. дело № 5081/2022 г., V отделение по описа на ВАС касаят уеднаквяване на способите за защита на служителите, попадащи в изрично изброените в т.1, т.2 и т.3 хипотези на чл. 333 КТ, сред които не попада настоящият случай.

Независимо от горното, съдът констатира, че при издаване на оспорената заповед са допуснати нарушения свързани с мотивирането на заповедта, които водят до нейната незаконосъобразност.

В заповедта не е посочено фактическото основание за издаването ѝ, което да допълни посоченото правно основание за това, като съществен реквизит на административния акт, съгласно чл.59, ал.1 т.4 от АПК. Действително, специалната разпоредба на чл.108, ал.1 от ЗДСл изисква посочване само на правно основание, но това не означава, че общите изисквания към реквизите на административния акт не са приложими и не се изисква мотивиране на акта и с правни, и с фактически основания. Липсата на последните поставя в невъзможност съдът да провери дали действително е налице правното основание за прекратяване на правоотношението. Не са представени и доказателства за наличие на правното основание, посочено в заповедта. По този начин заповедта е немотивирана за посочената в нея хипотеза на чл.106, ал.1 от ЗДСл, конкретно т.5 от разпоредбата, даваща възможност на органа по назначаване да прекрати служебното правоотношение на жалбоподателката при придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. В заповедта липсва констатация дали, кога и въз основа на какво се установява, че жалбоподателката е придобила/придобива право на пенсия, конкретно, че към 06.07.2023г. тя е придобила това право. Освен, че липсва такава констатация, няма и препращане към документ, в който да е направена такава констатация или да са изложени факти от които да се направи такъв извод.

Общите условия за придобиването на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст са определени в чл. 68 от КСО, съгласно които разпоредби най-общо следва, че право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при навършване на определена възраст и наличие на съответния осигурителен стаж.

По делото е установена по безспорен начин само възрастта на служителката, която обаче сама по себе си не е достатъчна за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68 от КСО, предвид че се изисква и осигурителен стаж.

В процесния случай е налице спор относно това дали към датата на прекратяване на служебното правоотношение на жалбоподателката, същата е имала необходимия осигурителен стаж, като от доказателствата по делото /доказателствената тежест е на ответника/ не може да се направи безспорен извод в тази насока. В изпратената административна преписка не се откриват каквито и да е било доказателства относно придобиването и/или упражняването на право на пенсия от М. В. П., няма документи по преписката, които да съдържат конкретни факти, относими към нейния пенсионен статут, освен прослужено конкретно при ответника време, но не и данни за общия осигурителен стаж на служителката по смисъла на чл.68 от КСО. По делото не са представени други доказателства, от които съдът да достигне до обосноваван извод, че към 06.07.2023 г. жалбоподателката е попадала в една от хипотезите на чл.68 КСО и в коя точно. Ето защо не би могло да се направи безспорен извод, че жалбоподателката

е придобила такова право, което ответникът да приложи като основание за прекратяване на служебното правоотношение.

В този смисъл решение № 12533 от 14.12.2023 г. на ВАС по адм. д. № 5128/2023 г., V о. по аналогичен случай, в който в заповедта и преписката не са били посочени фактически основания и доказателства за придобитото право на пенсия.

По изложените съображения, настоящият съдебен състав намира, че оспорената заповед е незаконосъобразна като издадена в нарушение на материалния закон, поради което следва да бъде отменена.

Предвид изхода на спора, в полза на жалбоподателката следва да се присъдят направените по делото разноски в 1200 лв. – платено адвокатско възнаграждение /съгласно договор за правна защита и съдействие на л.8/. Платеното адвокатско възнаграждение е в близък до минималния размер от 1000 лв., определен с чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения /в редакцията - изм. ДВ, бр. 88 от 2022 г./, поради което възражението за неговата прекомерност е неоснователно.

Воден от горното, Административен съд София- град, 6-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № 150/05.07.2023г., издадена от председателя на Комисията за защита на потребителите, с която е прекратено служебното правоотношение с М. В. П., на основание чл. 106, ал. 1, т. 5 и във връзка с чл. 108 от ЗДСл.

ОСЪЖДА Комисията за защита на потребителите да заплати на М. В. П. с ЕГН [ЕГН] разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лв. /хиляда и двеста лева/.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред ВАС на РБ в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: